

Врз основа на член 11 став 3 од Законот за вештачење, министерот за правда донесе

ПРОГРАМА

ЗА ПОЛАГАЊЕ НА ИСПИТ: ВЕШТАЧЕЊЕ -МАТЕРИЈАЛНО СМЕТКОВОДСТВЕНО И ФИНАНСИСКО РАБОТЕЊЕ

I

Дел I Финансиско известување и сметководствениот процес

1. Сметководството во ерата на информации
2. Финансиски извештаи и деловни трансакции
3. Анализирање и евидентирање на трансакциите
4. Сметководство за признавање на приходите кога се остварени и расходите кога настанале и финансиски извештаи
5. Комплетирање на сметководствениот циклус

Дел II Сметководство за оперативни активности

6. Сметководство за трговски активности
7. Залихи на стоки и трошоци на продадени учиноци
8. Сметководствени информативни системи

Дел III Сметководство за инвестициони и финансиски активности

9. Парични средства и интерна контрола
10. Побарувања и краткорочни инвестиции
11. Постојани средства, природни богатства и нематеријални средства
12. Тековни обврски

Дел IV Сметководство за партнерство и корпорации

13. Партнерство
14. Трансакции на главнината и корпоративно известување
15. Долгорочни обврски
16. Долгорочни вложувања и меѓународни трансакции

Дел V Анализа на сметководствени информации

17. Презентирање и анализирање на паричните текови
18. Анализа на финансиски извештаи

Дел VI Управувачко сметководство и трошоци на производот

19. Управувачко сметководство-Концепти и принципи
20. Сметководство на трошоци при поединечно производство
21. Сметководство на трошоците при процесно производство
22. Алоцирање на трошоците и мерење на перформансите

Дел VII Планирање на трошоци и контрола

- 23. Трошоци-обем-профит анализа
- 24. Сумарен деловен буџет и планирање
- 25. Флексибилни буџети и стандардни трошоци

Дел VII Стратешки анализи во управувачкото и трошковното сметководство

- 26. Капитално буџетирање и менаџерски одлуки

II

- Сметководство: Деловен јазик
- Мерење приход за да се процени успешноста
- Евидентирање трансакции
- Користење финансиски извештаи
- Евидентирање на продажби
- Залихи и трошоци за продадени производи
- Долгорочни средства и депресијација
- Оврски и камати
- Вреднување и евидентирање на обврзници и финансиски лизинг
- Извештаи за паричните текови
- Акционерски капитал
- Меѓурорпорациски инвестиции и консолидации

III

ДЕЛ 1 ВОВЕД

- 1. Цели и функции на финансискиот менаџмент*

ДЕЛ 2 ФИНАНСИСКА АНАЛИЗА И ПЛАНИРАЊЕ

- 2. Преглед на сметководството
- 3. Финансиска анализа
- 4. Финансиско предвидување
- 5. Оперативен и финансиски леверџ

ДЕЛ 3 УПРАВУВАЊЕ СО ОБРТНИОТ КАПИТАЛ

- 6. Обртен капитал и финансиско одлучување**
- 7. Управување со обртните средства
- 8. Извори на краткорочно финансирање

ДЕЛ 4 ПРОЦЕС НА ОДЛУЧУВАЊЕ ЗА КАПИТАЛНИТЕ ВЛОЖУВАЊА

9. Временска вредност на парите
10. Вреднување и стапки на принос
11. Цена на капиталот
12. Одлучување за капиталните вложувања
13. Ризикот и капиталните вложувања

ДЕЛ 5 ДОЛГОРОЧНО ФИНАНСИРАЊЕ

14. Пазари на капитал
15. Инвестициско банкарство: *Јавен и приватен пазар*
16. Долгорочен долг и финансирање преку лизинг
17. Финансирање со обични и приоритетни акции
18. Дивидендна политика и акумулирана добивка
19. *Конвертибилни хартии од вредност, варант и деривативи*

ДЕЛ 6 ПРОМЕНЛИВИТЕ НА ПЕРСПЕКТИВИТЕ НА КОРПОРАТИВНИТЕ ФИНАНСИИ

20. Растеж на компаниите преку спојувања
21. *Меѓународен финансиски менаџмент*

IV

ГЛАВА I – ОСНОВИ НА АНАЛИЗАТА

1. Поим, цели и задачи на анализата
 - 1.1. Основни методи на анализата
 - 1.1.1. Метод на споредување
 - 1.1.2. Метод на расчленување
 - 1.1.3. Метод на елиминирање – изолација
 - 1.2. Дополнителни методи во анализата
 - 1.2.1. Метод на каузалитет
 - 1.2.2. Метод на корелација
 - 1.2.3. Метод на пресекување на билансот

ГЛАВА II - ВОВЕДНИ РАЗГЛЕДУВАЊА ВО ВРСКА СО АНАЛИЗАТА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

1. Поим, предмет и цели на анализата на финансиските извештаи
2. Извори на податоци за финансиско известување
3. Подготовка за аналитичко испитување
4. Финансиските извештаи како предмет на анализа
 - 4.1. Активности кои создаваат вредност
 - 4.2. Билансот на состојба како предмет на анализа
 - 4.3. Билансот на успех како предмет на анализа
 - 4.4. Извештај за готовински текови како предмет на анализа
 - 4.5. Извештај за промена на капиталот
 - 4.6. Белешките како предмет на анализа
 - 4.7. Останати извори на информации за потребите на анализата и информациска асиметрија
 - 4.8. Корисници на информациите од финансиските извештаи
5. Односот помеѓу деловната анализа и анализата на финансиските извештаи

ГЛАВА III – АНАЛИЗА НА ДЕЛОВНАТА СТРАТЕГИЈА НА КОМПАНИЈАТА

1. Дефинирање и поделба на стратегиската анализа
2. Фактори кои влијаат врз профитабилноста на гранката
 - 2.1. Анализа на конкурентноста
 - 2.2. Анализа на преговарачката моќ на пазарот
 - 2.3. Анализа на стратегијата за остварување на конкурентност

ГЛАВА IV – ПРИМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНА АНАЛИЗА, ПОЛИТИКИ И ПРОЦЕНКИ ВО СОСТАВУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

1. Материјални претпоставки на финансиската анализа
 - 1.1. Професионална сметководствена регулатива
 - 1.2. Сметководствени принципи
 - 1.3. Сметководствените политики како резултат на примената на МСС/МСФИ
2. Фактори кои влијаат врз квалитетот на сметководствените информации
3. Основни елементи на сметководствената анализа
4. Примена на сметководствената анализа
 - 4.1. Политики на признавање и вреднување на тековните средства
 - 4.1.1. Пари и парични еквиваленти
 - 4.1.2. Побарувања од купувачите и побарувања по други основи
 - 4.1.3. Залихи
 - 4.1.4. Анализа на ефектот на пресметка на трошоците за материјалите врз резултатот и залихите
 - 4.2. Сметководствени политики за признавање и мерење на постојаните средства
 - 4.3. Анализа на сметководствените политики за признавање и мерење на финансиските инструменти
 - 4.4. Анализа на сметководствените политики за признавање и мерење на обврските, резервите и сопствениот капитал на компанијата

ГЛАВА V – ФИНАНСИСКА АНАЛИЗА

1. Хоризонтална анализа
2. Вертикална анализа
3. Анализа на финансиските извештаи со користење на финансиски показатели
4. Фактори на ограничување во користењето на финансиските показатели
5. CASH FLOW анализа
 - 5.1. Анализа на активноста и паричните текови на компанијата
 - 5.2. Директен метод за подготовка на извештајот за готовински текови
 - 5.3. Индиректен метод за подготовка на извештајот за готовински текови
 - 5.4. Анализа на извештајот за готовински текови
6. Leverage анализа
 - 6.1. Оперативен левериџ
 - 6.2. Финансиски левериџ

6.3. Комбиниран левериц

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Кермит Д. Ларсон, Џон Ц. Вајлд, Барбара Кјапета, „**ФУНДАМЕНТАЛНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРИНЦИПИ**„ 16 издание, 2002 год. МцГравв-Хил, ОД ПРЕВЕДЕНИТЕ СТРУЧНИ КНИГИ НА ВЛАДАТА НА Р:Македонија
2. С. Блоцк, Г. Хирт. „**ОСНОВИ НА ФИНАНСИСКИОТ МЕНАЏМЕНТ**„ 12 издание 2008 год. МцГравв-Хил, ОД ПРЕВЕДЕНИТЕ СТРУЧНИ КНИГИ НА ВЛАДАТА НА Р:Македонија
3. Бреалеу Муерс Мрцус, „**ОСНОВИ НА КОРПОРАТИВНИ ФИНАНСИИ**„ 5 издание, 2007 год. МцГравв-Хил, ОД ПРЕВЕДЕНИТЕ СТРУЧНИ КНИГИ НА ВЛАДАТА НА Р:Македонија
4. Оливера Ѓоргиева-Трајковска, Благица Колеве, „**АНАЛИЗА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**„ Штип 2013 год.
5. Трајко Русевски: Финансиско сметководство. Скопје, 2006 година.
6. Т.Русевски, Б.Недев, З. Лазаревска Љ. Јаневски, З. Миновски, **ОСНОВИ НА СМЕТКОВОДСТВО - ЗБИРКА ЗАДАЧИ**„ Универзитет „Св.Кирили Методиј„ Економски факултетт- Скопје 2007 год.
7. Трендафилка Василева, Костадинка Георгиевска „**ПРИРАЧНИК ЗА СМЕТКОВОДСТВО СПОРЕД МСС со практични примери од класа 0 до класа 9**„ Економско правен консалтинг, Скопје, 2005 год
8. Чарлс Т. Хорнгрин, Гари Л. Сандем Џон А. Елиот,, **ВОВЕД ВО ФИНАНСИСКОТО СМЕТКОВОДСТВО**„8е, 2001 год. Прентис Хол ОД ПРЕВЕДЕНИТЕ СТРУЧНИ КНИГИ НА ВЛАДАТА НА Р:Македонија

Дополнителна литература:

1. УЈП,, **ЗБИРКА НА ПРОПИСИ ОД ОБЛАСТА НА ДАНОЦИТЕ И ТАКСИТЕ**„, Скопје 2005 год.
2. ММС (Меѓународни сметководствени стандарди)

Бр.
Датум _____ 2015 година
Проф д-р Аднан Јашари

Министер за правда
